

ปัญหาและอุปสรรคการทำวิจัยด้านภาษาและวรรณกรรมของนักศึกษา*

วรุณญา อัจฉริยบดี¹

¹คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรค สาเหตุ และแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการทำวิจัยด้านภาษาและวรรณกรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชามนุษยศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิจัยจำนวน 6 คน และกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 56 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยด้านกระบวนการคิด ด้านการสืบค้นข้อมูล ด้านความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัย ด้านการใช้ภาษา ด้านระยะเวลา และด้านอารมณ์และความรู้สึก นอกจากนี้อาจารย์เห็นว่าปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เกิดจากสาเหตุสำคัญ 2 ประการ คือ นักศึกษาขาดความรู้และความพร้อมในการทำวิจัย และมีภาระการเรียนและกิจกรรมในแต่ละภาคการศึกษามาก ส่วนความเห็นของนักศึกษาพบว่า สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ คือ การขาดความรู้และความพร้อมในการทำวิจัย สำหรับแนวทางแก้ไขปัญหา อาจารย์มีความเห็นว่า ฝึกกระบวนการคิดในรายวิชาต่าง ๆ และให้ความรู้ด้านการทำวิจัย ให้แก่นักศึกษาตั้งแต่เริ่มเรียนในระดับชั้นปีที่ 1 เพื่อวางแผนและให้เกิดความพร้อมก่อนการทำวิจัย ส่วนนักศึกษามีความเห็นว่าแนวทางแก้ไขปัญหาที่สำคัญ คือ อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาร่วมกันพิจารณาขั้นตอนต่อไป การทำวิจัย

คำสำคัญ: ปัญหาและอุปสรรค การทำวิจัย นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย

The Problems and Obstacles of Students for Language and Literature Researching

Warunya Ajchariyabodee¹

¹ Faculty of Humanities and Social Sciences, Suan Sunandha Rajabhat University

Abstract

This article aimed to study the problems and obstacles, causes and solutions to the problems and obstacles of students in the department of Thai for language and literature researching in the faculty of Humanities and Social Sciences, Suan Sunandha Rajabhat University. The questionnaire was used to collect data from 6 research advisors. The samples were 56 third-year students. The research results revealed that the students have the problems and obstacles in the research process of thinking, the

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่องปัญหาและอุปสรรคการทำวิจัยด้านภาษาและวรรณกรรมของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชามนุษยศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ร่วมกับ อาจารย์ ดร.สาวลักษณ์ แซ่ส์ อาจารย์กฤติกา ผลเกิด และอาจารย์นพวรรณ งามรุ่งโรจน์ ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยงบรายได้ ปี 2561

information searching with using a search engine, the knowledge related to do the research, the language used, the duration, and the emotions and feelings.

In addition, the instructors found that the problems and obstacles caused by 2 factors: firstly, the students are lack of knowledge and readiness in research. Secondly, the burden of learning and activities in each semester a lot. The opinions of the students found that the major reasons that cause the problems and obstacles is the lack of knowledge and readiness to do the research.

For problem solving, the instructors have commented that the students should be practiced thinking process in some courses. It helps lay the foundation of a research and the readiness of first-year students before they do the research. The students have commented that the solutions to main problems were the advisors and students should consider the various processes of research together.

Keywords: Problems and Obstacles, Researching, Department of Thai

1. บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของการวิจัย

ในปัจจุบันมหาวิทยาลัยต่าง ๆ มุ่งเน้นให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีสร้างงานวิจัย เพื่อฝึกกระบวนการคิด และสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาที่มีจุดประสงค์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และภารกิจหลักประการหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย กล่าวคือ “วิจัย (To conduct research) มุ่งเน้น ในการลงทุนทางการศึกษาวิจัยในศาสตร์ที่เป็นเอตหัคคะ นำไปใช้ประโยชน์ได้ให้เกิดความสงบสุข และความเจริญรุ่งเรือง ผ่านการแสวงหาด้วยการวิจัยทางวิชาการที่อุดมไปด้วยความคิดสร้างสรรค์” ซึ่งสอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่ว่า “คณะแห่งความเป็นเลิศทางวิชาการ วิจัยด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์” รวมทั้งเป้าหมายการพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาในเป้าหมายที่ 2: สร้างผลงานวิชาการ วิจัย เพื่อการบริการวิชาการ กล่าวคือ มหาวิทยาลัยมุ่งที่จะผลิตผลงานทางวิชาการ เพื่อ ยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ผลิตงานวิจัยที่ตอบสนองต่อความต้องการของแหล่งทุน เผยแพร่ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

ทั้งนี้เพื่อให้การตอบสนองวิสัยทัศน์ การกิจกรรม และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับการวิจัย รวมถึงเป้าหมาย ของการพัฒนามหาวิทยาลัยสัมฤทธิ์ผล อาจารย์ผู้รับผิดชอบและอาจารย์ประจำหลักสูตรของสาขาวิชา ภาษาไทย ภาควิชามนุษยศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จึง บริหารจัดการหลักสูตร โดยมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนด้านวิชาการมากกว่าวิชาชีพ เน้นเนื้อหาสาระทางวิชาการ ฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยให้แก่นักศึกษาเพิ่มมากขึ้น ดังจะเห็นได้จาก ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ซึ่งเป็นปีการศึกษาแรกที่ทางสาขาวิชาภาษาไทยได้มอบหมายให้นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ทำงานวิจัยเป็นรายบุคคล อีกทั้งงานวิจัยดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการวิจัยทางภาษาไทย

(THH4223) สาขาวิชาภาษาไทยจึงได้ปรับการเรียนการสอนใหม่ และมอบหมายให้อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอนในสาขาวิชาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในการทำวิจัยของนักศึกษา

ขณะที่นักศึกษาทำวิจัยนั้น ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิจัยได้เลือกหัวข้อปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยด้านภาษาและวรรณกรรม จึงได้ทำแบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิจัยท่านอื่น ๆ ซึ่งผลการสำรวจเบื้องต้นพบว่า การทำวิจัยของนักศึกษาเกิดปัญหาและอุปสรรคด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัย ดังนี้

1. ด้านกระบวนการคิด เช่น การกำหนดหัวข้อวิจัย การเรียบเรียงงานวิจัย การสังเคราะห์งานวิจัย
2. ด้านการสืบค้นข้อมูล เช่น ไม่ทราบฐานข้อมูล ใช้ฐานข้อมูลที่ไม่เหมาะสม
3. ด้านความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัย เช่น กระบวนการการทำวิจัย ความรู้ทางวิชาการที่จะนำมาใช้ศึกษาเคราะห์
4. ด้านการใช้ภาษา เช่น ใช้ภาษาไม่เหมาะสมกับการเขียนงานวิจัย
5. ด้านระยะเวลา เช่น ระยะเวลาในการทำวิจัยมีน้อยเกินไป
6. ด้านอารมณ์และความรู้สึก เช่น นักศึกษารู้สึกว่าการทำวิจัยเป็นเรื่องที่น่าเบื่อ ไม่เห็นคุณค่าของ การทำวิจัย

จากปัญหาและอุปสรรคในด้านต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยได้สำรวจเบื้องต้นนั้น จะเห็นได้ว่าเป็นปัญหาและอุปสรรคที่จำเป็นจะต้องหาสาเหตุ และแนวทางในการแก้ไขปัญหา เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิจัย และนักศึกษาในรุ่นต่อไปที่จะต้องทำวิจัยพับปญหาและอุปสรรคน้อยลง อีกทั้งสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ จนกระทั่งทำงานวิจัยสำเร็จลุล่วง

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สำรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและอุปสรรคการทำวิจัย พบร่วมกันวิจัยจำนวนหนึ่งที่ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคการทำวิจัย แต่มักจะเน้นการศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับผู้วิจัยที่เป็นครุผู้สอน หรือบุคลากรเฉพาะกลุ่มการทำวิจัยทางสาขาวิทยาศาสตร์ และแม้ว่าจะมีการศึกษาปัญหาการทำวิจัยทางสาขาวิชามนุษยศาสตร์ก็จะเน้นวิจัยในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เช่น งานวิจัยเรื่อง “การศึกษาสภาพปัญหาการวิจัยในชั้นเรียนของครุผู้สอนในจังหวัดเพชรบูรณ์” ของ อนุวัติ คุณแก้ว (2546) บทความวิจัยเรื่อง “ปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับมหาบัณฑิต คณานุមนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์” ของ สมจิตร แก้วมณี (2551: 133-158) วิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสาขาวิชาการ กลุ่มวิทยาศาสตร์ สุขภาพ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์” ของ วนิดา พิงชนะอย (2556) หรือ บทความวิจัยเรื่อง “ปัญหาส่วนตัวที่เป็นอุปสรรคต่อการทำวิจัย” ของ ประวิชญา ณัฏฐากรกุล (2559: 60-68)

ดังนั้นจากการสำรวจปัญหาและอุปสรรคการทำวิจัยของนักศึกษาในเบื้องต้น และศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้วิจัยเห็นว่ามีข้อดังงานวิจัยที่ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรีทางสาขาวิชามนุษยศาสตร์ ผู้วิจัยจึงสนใจทำวิจัยเรื่อง “ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยด้านภาษาและ

วรรณกรรมของนักศึกษา” เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัย สาเหตุของปัญหาและอุปสรรค และแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค การวิจัยในลักษณะนี้เป็นกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของ Lewin

Lewin กล่าวถึง จุดเริ่มต้น ของความคิดในการวิจัยว่า อาจจะเกิดจากความตระหนักในปัญหาที่คนในหน่วยงาน/องค์กรนั้น ๆ เผชิญอยู่ หรือเป็นประกายความใหม่ ๆ ของคนในหน่วย/องค์กรนั้น ๆ ที่ต้องการทดลองปฏิบัติเพื่อพัฒนางาน ซึ่งไม่ว่าจะเริ่มจากจุดใด ความสำคัญคือ การวิจัยต้องเป็นความต้องการของคนภายในหน่วยงานหรือองค์กรนั้น ๆ

(ผ่องพรผล ตรัยมงคล, 2543: 31 อ้างจาก Elliot, 1990: 70)

ผู้วิจัยเห็นว่าการทำวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา นำผลการวิจัยไปแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยของนักศึกษา พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน รวมทั้งพัฒนาการทำนวัตกรรมวิจัยด้านภาษาและวรรณกรรมของนักศึกษา ของสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาให้เป็นที่ยอมรับในวงกว้างมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อสาขาวิชาภาษาไทยในมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีทำวิจัยได้นำผลการวิจัยครั้นนี้ไปปรับใช้เป็นแนวทางแก้ปัญหาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยด้านภาษาและวรรณกรรมของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
2. เพื่อนักศึกษาสาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยด้านภาษาและวรรณกรรมของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
3. เพื่อวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยด้านภาษาและวรรณกรรมของนักศึกษา

1.3 สมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัย 2 ประการ ดังนี้

- 1.3.1 ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยด้านภาษาและวรรณกรรมของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาไทย เกิดจากการขาดความรู้ความพร้อมการทำวิจัยและประสบการณ์ในการทำวิจัยของนักศึกษาเป็นสาเหตุสำคัญ

1.3.2 การเพิ่มพูนประสบการณ์ในการทำวิจัย และสร้างทัศนคติที่ดีต่อการทำวิจัยให้แก่นักศึกษาเป็นแนวทางสำคัญในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยของนักศึกษาในรุ่นต่อไป

1.4 วิธีดำเนินการวิจัย

1.4.1 กำหนดประเด็นการวิจัย

1.4.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.4.3 กำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

1.4.4 สร้างชุดแบบสอบถามและคำถามในการสัมภาษณ์

1.4.5 นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยการประเมินหาก่า IOC ของทุกคำถาม และนำแบบสอบถามมาแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

1.4.6 เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

1.4.7 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ นำมาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับปัญหา สาเหตุ และแนวทางการแก้ปัญหาและอุปสรรคการทำวิจัยของนักศึกษา

1.4.8 สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1.4.9 นำเสนอผลการวิจัยสู่สาธารณะ

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยด้านภาษาและวรรณกรรมของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

1.5.2 ทราบถึงสาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยด้านภาษาและวรรณกรรมของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

1.5.3 ทราบถึงแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยด้านภาษาและวรรณกรรมของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

1.5.4 เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยด้านภาษาและวรรณกรรมของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยในโอกาสต่อไป

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การทำวิจัยเรื่อง “ปัญหาและอุปสรรคการทำวิจัยของนักศึกษา” ผู้ทำวิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารที่อธิบายความหมายของการวิจัย และงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคการทำวิจัย ดังนี้

2.1 ความหมายของการวิจัย

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2556: 1117) ได้ให้ความหมายคำว่า “วิจัย” ไว้ดังนี้ “น. การค้นคว้าเพื่อหาข้อมูลอย่างถ่องถ้วนตามหลักวิชา เช่น วิจัยเรื่องปัญหาการจราจรในกรุงเทพมหานคร ก. ค้นคว้าเพื่อหาข้อมูลอย่างถ่องถ้วนตามหลักวิชา เช่น เอกำลังวิจัยเรื่องผลกระทบทางอากาศอยู่ว. ที่ค้นคว้าเพื่อหาข้อมูลอย่างถ่องถ้วนตามหลักวิชา เช่น งานวิจัย”

กสุมา รักษ์มณี (2556: 1-4) การวิจัย คือ การศึกษาค้นคว้าเพื่อแสวงหาคำตอบของปัญหาโดยปัญหาหนึ่งอย่างมีระบบแบบแผน นอกเหนือไปนี้ได้อธิบายไว้ว่า “การวิจัยจึงมิใช่เพียงแต่การค้นหาคำตอบของปัญหาได้ปัญหาหนึ่งเท่านั้น และมิใช่เพียงแต่การดำเนินขั้นตอนตามหลักการวิจัยเท่านั้น แต่เป็นการจัดการกับ

แหล่งข้อมูลที่เคยอยู่นอกขอบเขตประสบการณ์การวิจัย นั่นคือเป็นข้อมูลใหม่ หรือข้อมูลที่มีการตีความใหม่ มีเชิงข้อมูลที่ผู้วิจัยเคยรู้ หรือเคยเข้าใจมาแต่เดิม”

เอกสารนุน บางท่าไม้ (ม.ป.ป.: 1) การวิจัย หมายถึง กระบวนการศึกษาหาความรู้อย่างเป็นระบบ ข้อเท็จจริง ของปรากฏการณ์ต่าง ๆ ประยุกต์กระบวนการทางวิทยาศาสตร์เพื่อให้ไดามาซึ่งคำตอบ โดยใช้หลักของเหตุผล อาจอิงหลักการ เพื่อหาข้อสรุปและนำไปใช้อย่างเป็นประโยชน์ในการดำเนินการต่าง ๆ

จากนิยามความหมายของคำว่า “วิจัย” ข้างต้น สรุปได้ว่า การวิจัย คือ การค้นคว้า วิเคราะห์จาก ข้อมูลที่เป็นข้อมูลใหม่ หรือเป็นข้อมูลที่อยู่นอกขอบเขตประสบการณ์การวิจัย และดำเนินขั้นตอนตามหลักการ วิจัย เพื่อแสวงหาคำตอบหรือข้อค้นพบอย่างโดยอ้างหนึ่ง

ในที่นี้ผู้วิจัยขอเน้นย้ำการอธิบายถึงการวิจัยทางมนุษยศาสตร์ ดังที่ กุสุมा รักษ์มณี (2556: 35) กล่าวว่า

การวิจัยทางมนุษยศาสตร์ การศึกษาค้นคว้ามิได้หมายถึงเพียงการทดลองหรือสังเกต แต่ ต้องการการคิด การตีความ การวินิจฉัย อันเป็นกิจกรรมทางปัญญา นอกจากนั้นการแสวงหาคำตอบ ของปัญหาใดปัญหาหนึ่งก็มิได้มุ่งสร้างสิ่งหนึ่งขึ้นมาใหม่ แต่เป็นการเพิ่มความสามารถของมนุษย์ใน การที่จะเข้าใจ ประเมินคุณค่า และเปลี่ยนแปลงสิ่งที่เป็นอยู่ให้ดีขึ้น

จากคำอธิบายข้างต้นจะเห็นว่า การวิจัยทางมนุษยศาสตร์เป็นการคิด การตีความ การวินิจฉัย เพื่อทำ ความเข้าใจ ประเมินค่า และเปลี่ยนแปลงสิ่งที่เป็นอยู่ ดังนั้นการวิจัยทางมนุษยศาสตร์จึงมีการตีความสิ่งที่เป็น นามธรรมและใช้วิการวิจัยเชิงคุณลักษณะ ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นนามธรรมซึ่งเป็นผลจากการคิดความรู้สึกของ มนุษย์ นอกจากนี้ผลการวิจัยจะหาข้อสรุปรวมหรือสร้างภาพรวมได้ยาก เพราะความคิดของผู้ตีความต่างกัน (เจตนา นาครัชระ, 2524: 197-200)

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคการทำวิจัย

อนุวัติ คุณแก้ว (2546) งานวิจัยเรื่อง “การศึกษาสภาพปัญหาการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนใน จังหวัดเพชรบูรณ์” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา และสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 366 คน ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในจังหวัดเพชรบูรณ์ใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปัญหาที่พบในระดับมาก เช่น ทักษะและประสบการณ์ การทำวิจัยในชั้นเรียน ความสามารถในการเขียนรายงาน ผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษา ทักษะในการสร้างเครื่องมือ เป็นต้น ส่วนปัญหาที่อยู่ในระดับกลาง ได้แก่ การให้ความสำคัญ การให้การสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน ของผู้บริหาร และการสนับสนุนให้เข้ารับการอบรมหลักสูตรการวิจัยในชั้นเรียน นอกจากนี้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม จากกลุ่มตัวอย่างเห็นสอดคล้องกับประเด็นปัญหา และอย่างให้จัดการอบรมการวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง

และควรให้ครูได้มีโอกาสสอยบรมครุอย่างทั่วถึงด้วย มีผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาและตรวจสอบงานวิจัย มีหน่วยงานประเมินผลงานวิจัยในชั้นเรียนโดยตรง

วิธุณ ตั้งเจริญ (2546: 27-32) บทความเรื่อง “ปัญหาการวิจัยและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานวิจัย” ได้ตั้งข้อสังเกตถึงปัญหาที่เกี่ยวกับการทำงานวิจัย ปัญหาเชิงคุณภาพของการวิจัย และปัญหาผลิตผลในภาคพื้นนาจะได้นักการยอมรับหรือมีประโยชน์มากน้อยเพียงใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นการวิจัยที่ไม่ใช่วิจัยและพัฒนา เช่นเดียวกับการวิจัยด้านมนุษยศาสตร์ ซึ่งเป็นการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้หรือสร้างองค์ความรู้พื้นฐานที่มีสภาพเป็นนามธรรม เป็นความรู้ปริสุทธิ์ เพื่อสร้างภูมิปัญญาสร้างสรรค์ปัญญาให้เข้มแข็ง ไม่สามารถใช้งานได้โดยตรง แต่ต้องนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป ด้วยเหตุนี้ศาสตร์ทางด้านมนุษยศาสตร์จึงได้รับการยอมรับน้อยลง ด้วยเหตุนี้การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์จึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้คนในสังคมได้รับรู้และเชื่อมั่นว่ามีสารประโยชน์อย่างแท้จริงต่อการเป็นมนุษย์ในสังคม ซึ่งการประชาสัมพันธ์งานวิจัยทำได้หลายวิธีการ เช่น การเผยแพร่องค์ความรู้ในสังคม การสัมมนาวิชาการ การพัฒนาการสอนปริญญาบัณฑิตให้มีความเป็นสาระและ การผลักดันให้พิมพ์บทความร่ายงานการวิจัยในสารวิชาการทั้งภาษาไทยและต่างประเทศ และการสร้างฐานข้อมูลการวิจัยทั้งระบบมหาวิทยาลัยและองค์กรสนับสนุนการวิจัยและการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ซึ่งไม่ควรจำกัดไว้เพียงในสถาบันการศึกษาแต่ต้องขยาย出去สู่ภาคอุตสาหกรรมและภาคชีวิตประจำวัน

สมจิตร์ แก้วมณี (2551: 133 – 158) บทความวิจัยเรื่อง “ปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับมหาบัณฑิต คณமนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการทำวิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต คณமนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัญหาในการทำ วิทยานิพนธ์ จำแนกตามสถานภาพสมรส สถานภาพการทำงานในขณะที่ทำวิทยานิพนธ์ ประสบการณ์การทำงานวิจัยก่อนเข้าศึกษา อายุ และสาขาวิชา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม นักศึกษาระดับมหาบัณฑิต จำนวน 81 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัญหาการทำวิทยานิพนธ์ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะส่วนตัวและความพร้อมของนักศึกษา, ด้านความรู้ความสามารถ ทางวิชาการของนักศึกษา, ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์, ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน และด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ส่วนผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์พบว่า นักศึกษาที่มีตัวแปรต่างกันในด้านอายุ สถานภาพสมรส สถานภาพการทำงานในขณะที่ทำวิทยานิพนธ์ และประสบการณ์ทำงานวิจัยก่อนเข้าศึกษา ตลอดจนสาขาวิชา มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

วนิดา พิงสระน้อย (2556) วิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

โดยเก็บข้อมูลจากบุคลากรสายวิชาการ กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ประจำปีการศึกษา 2556 จำนวน 230 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือการวิจัยใช้แบบสอบถาม และวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยแรงจูงใจในการทำวิจัยเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ รองลงมาคือปัจจัยเฉพาะบุคคล และปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัย

นพวรรณ รื่นแสง และคณะ (2559: 207-218) บทความวิจัยเรื่อง “ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการส่งเสริมการดำเนินโครงการวิจัยของผู้รับทุนสนับสนุนโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และแนวทางการส่งเสริมการดำเนินโครงการวิจัยของผู้รับทุนสนับสนุนโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสาน นพวรรณ รื่นแสง และคณะ ได้เก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจากบุคลากรที่ได้รับทุนสนับสนุนวิจัย จำนวน 59 คน ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริหาร จัดการเป็นปัญหาต่อการดำเนินโครงการวิจัยมากที่สุด นอกจากนี้ปัญหาด้านบุคคลกับประสบการณ์การทำวิจัยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ สำหรับแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัย เช่น การมีระบบพี่เลี้ยง การมีเครือข่ายวิจัยภายในองค์กร เป็นต้น เพื่อให้บุคลากรได้มีแรงจูงใจต่อการทำวิจัย

ประวิชญา ณัฏฐากรกุล (2559: 60-68) บทความวิจัยเรื่อง “ปัญหาส่วนตัวที่เป็นอุปสรรคต่อการทำวิจัย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล สถานภาพการทำวิจัย และประสบการณ์การอบรมด้านวิจัยที่ส่งผลต่อปัญหาส่วนตัวที่เป็นอุปสรรคต่อการทำวิจัย ในการทำวิจัยนี้ผู้ทำวิจัยได้เก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจากครุาจารย์ คณะเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลลีสาน ปีการศึกษา 2556 จำนวน 47 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล สถานภาพการทำวิจัย และประสบการณ์การอบรมด้านวิจัย ส่งผลต่อปัญหาส่วนตัวที่เป็นอุปสรรคต่อการทำวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยอายุ ประสบการณ์การเป็นหัวหน้าโครงการวิจัยขององค์กรของตนเองและหน่วยงานอื่นเป็นตัวชี้วัดตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งเป็นปัญหาและอุปสรรคที่หน่วยงานควรตระหนักและเร่งแก้ไข

ประวิชญา ณัฏฐากรกุล และ จาริก ณัฏฐากรกุล (2559: 1-9) บทความวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อวิธีการทำวิจัยของครุาจารย์ คณะเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลลีสาน” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลของปัจจัยส่วนบุคคล สถานภาพการทำวิจัย และประสบการณ์การอบรมด้านวิจัยที่ส่งผลเป็นอุปสรรคต่อวิธีการทำวิจัย โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นครุาจารย์ คณะเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลลีสาน ปีการศึกษา 2556 ซึ่งใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย จำนวน 47 คน ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามอุปสรรคต่อวิธีการทำวิจัย และปัจจัยที่ส่งผลเป็นอุปสรรคต่อวิธีการทำวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าสถิติ พื้นฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ และวิเคราะห์หาอิทธิพลของตัวแปรด้วยการทดสอบโดยแบบโลจิสติก ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่พัฒนาขึ้นซึ่งประกอบด้วยตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล สถานภาพการทำวิจัย และประสบการณ์การอบรมด้านวิจัยส่งผลเป็นอุปสรรคต่อวิธีการทำวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากการศึกษาซึ่งให้เห็นว่า การขาดประสบการณ์การทำ

วิจัยในหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษาเป็นอุปสรรคที่มีอิทธิพลต่อวิธีการทำงานวิจัยของครุอาจารย์ คณะเทคโนโลยีสังคม ที่หน่วยงานหรือองค์กรควรระหบ้น และเร่งพัฒนาศักยภาพดังกล่าว

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า มีผู้ทำวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการทำงานวิจัยที่เกิดจากการทำวิจัยส่วนตัว หรือปัญหาการทำวิจัยของบุคลากรในหน่วยงานต่าง ๆ หลากหลาย และจะมุ่งเน้นก่อตัวอย่างที่เป็นบุคลากรเท่านั้น รวมถึงส่วนมากมักจะศึกษาปัญหาการวิจัยของนักศึกษา ระดับมหาบัณฑิต ผู้วิจัยจึงเห็นว่า ยังไม่มีผู้ได้สนใจศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยของนักศึกษา และโดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาในระดับปริญญาตรี นอกจากนี้ยังไม่มีผู้ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาภาษาไทย ซึ่งเป็นสาขาวิชาทางด้านมนุษยศาสตร์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญและความน่าสนใจที่จะศึกษางานวิจัยเรื่อง “ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัย ด้านภาษาและวรรณกรรมของนักศึกษา”

3. ข้อมูลและวิธีการวิจัย

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Collection)

3.1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยสนใจและศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นตั้งแต่เริ่มกระบวนการทำวิจัยจนถึงขั้นตอนสุดท้ายของ การทำวิจัยเท่านั้น จะไม่ศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นหลังจากสิ้นสุดกระบวนการแล้ว เช่น กระบวนการ ปรับแก้บทความวิจัยภายหลังจากการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก เนื่องจากเป็นขั้นตอนและกระบวนการที่ไม่เกี่ยวเนื่องกับการประเมินผลการเรียนของนักศึกษา

3.1.2 ขอบเขตด้านประชากรศาสตร์

การเก็บข้อมูลด้านประชากรนี้ ผู้วิจัยแบ่งการเก็บข้อมูลออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

3.1.2.1 เก็บข้อมูลโดยการใช้แบบสอบถามจากอาจารย์ที่ปรึกษาในการทำวิจัย ทั้งหมด 6 คน

3.1.2.2 เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2560 เท่านั้น เนื่องจากเป็นนักศึกษารุ่นแรกของสาขาวิชาภาษาไทยที่ต้องทำงานวิจัย ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 71 คน

3.1.3 ขอบเขตด้านเวลา

ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลเมื่อมีนักศึกษาทำวิจัยเสร็จสิ้นแล้ว ร้อยละ 90 ของจำนวนนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และจะเก็บข้อมูลปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยภายในระยะเวลา 3 เดือน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2561 ถึง เดือนมกราคม พ.ศ. 2562 เพื่อไม่ให้เกิดความคลาดเคลื่อนของข้อมูล

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis)

การวิจัยนี้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

3.2.1 วิเคราะห์ข้อมูลปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไขของอาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทยโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

3.2.2 วิเคราะห์ข้อมูลปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไขของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

4. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง “ปัญหาและอุปสรรคการทำวิจัยของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย คณะกรรมการคณาจารย์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา” ผู้วิจัยได้ผลสำรวจจากแบบสอบถามของอาจารย์จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 100 จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และจากแบบสอบถามของนักศึกษาจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 78.87 จากการกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ซึ่งได้ผลสรุปการวิจัย ดังนี้

4.1 ปัญหาและอุปสรรคการทำวิจัย ทั้งในส่วนความเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิจัยและของนักศึกษา พบร่วม นักศึกษาประเมินปัญหาและอุปสรรคการทำวิจัยด้านกระบวนการคิด ด้านการสืบค้นข้อมูล ด้านความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัย ด้านการใช้ภาษา ด้านระยะเวลา และด้านอารมณ์ความรู้สึก โดยจำแนกปัญหาในแต่ละด้าน ดังนี้

ตารางที่ 1 ความเห็นของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคด้านต่าง ๆ ในการทำวิจัย

ปัญหาและอุปสรรค ด้านต่าง ๆ	การทำวิจัยและ อุปสรรคในแต่ละด้าน	ความเห็นของอาจารย์ ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	ความเห็นของนักศึกษา ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)
ด้านกระบวนการคิด	การทำหน้าที่วิจัย	66.70	67.86
	การเรียนรู้ทางวิจัย	83.30	62.50
	การวิเคราะห์ข้อมูล	100	87.50
	การสังเคราะห์ข้อมูล	100	60.71
ด้านการสืบค้นข้อมูล	ฐานข้อมูลที่ไม่เหมาะสม	66.70	53.57
	ไม่ทราบฐานข้อมูลที่ค้นคว้า	100	62.50
	ไม่สามารถเลือกฐานข้อมูลได้ เหมาะสม	66.70	44.64
	อื่น ๆ	0.00	1.79
ด้านความรู้ที่เกี่ยวข้อง กับการทำวิจัย	ไม่มีความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณของ การเป็นนักวิจัย	33.30	21.43
	ขาดทักษะการเขียนอ้างอิงให้ กลมกลืนกับเนื้อความ	50.00	60.71
	มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการหรือ ขั้นตอนการทำวิจัยไม่เพียงพอ	66.70	64.29

ปัญหาและอุปสรรค ด้านต่าง ๆ	การจำแนกประเด็นปัญหาและ อุปสรรคในแต่ละด้าน	ความเห็นของอาจารย์ ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	ความเห็นของนักศึกษา ^{ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)}
	มีความรู้ทางวิชาการหรือทฤษฎีที่จะนำมาใช้ศึกษาวิเคราะห์ไม่เพียงพอ	100	85.71
ด้านการใช้ภาษา	ไม่สามารถใช้ภาษาสื่อได้ตรงตามความหมายที่ต้องการ	83.30	57.14
	ใช้ภาษาไม่เหมาะสมกับการเขียนงานวิจัย เช่น ระดับภาษา การใช้คำ	100	82.14
ด้านระยะเวลา	ระยะเวลาที่กำหนดให้ในการทำวิจัยมีน้อยเกินไป	83.30	71.43
	ไม่มีเวลาทุ่มเทให้กับการทำวิจัยอย่างเต็มที่	100	73.21
ด้านอารมณ์และความรู้สึก	รู้สึกเครียดและกดดัน	100	92.86
	ไม่เห็นคุณค่าของการทำวิจัย	50.00	10.71
	คิดว่าการทำวิจัยเป็นเรื่องยาก	100	75.00
	รู้สึกว่าการทำวิจัยเป็นเรื่องที่น่าเบื่อหน่าย	16.70	25.00
	อื่น ๆ	0.00	1.79

จากตารางข้างต้นจะพบว่าในความเห็นของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อประเด็นปัญหาและอุปสรรค ในแต่ละด้านในการทำวิจัยมีความเห็นที่สอดคล้องกัน กล่าวคือ ทั้งอาจารย์และนักศึกษาให้ความเห็นเกี่ยวกับประเด็นปัญหาย่อยในแต่ละด้านสอดคล้องกัน โดยจะอธิบายจำแนกความเห็นของอาจารย์ ดังนี้ ด้านกระบวนการคิด อาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิจัยทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 เห็นสอดคล้องตรงกันว่านักศึกษามีปัญหาด้านกระบวนการคิด เรื่องการวิเคราะห์ข้อมูลและการสังเคราะห์ข้อมูล ด้านการสืบค้นข้อมูล ไม่ทราบฐานข้อมูลที่จะค้นคว้า ด้านความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัย นักศึกษามีความรู้ทางวิชาการหรือทฤษฎีที่จะนำมาใช้ศึกษาวิเคราะห์ไม่เพียงพอ ด้านการใช้ภาษา นักศึกษาใช้ภาษาไม่เหมาะสมสมกับการเขียนงานวิจัย เช่น ระดับภาษา การใช้คำ ด้านระยะเวลา นักศึกษาไม่มีเวลาทุ่มเทให้กับการทำวิจัยอย่างเต็มที่ ด้านสุดท้าย คือ ด้านอารมณ์และความรู้สึก นักศึกษารู้สึกเครียดและกดดัน และคิดว่าการทำวิจัยเป็นเรื่องยาก

ส่วนความเห็นของนักศึกษาที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคด้านต่าง ๆ ในการทำวิจัย มีดังนี้ ด้านกระบวนการคิด นักศึกษาเห็นว่ามีปัญหาด้านการวิเคราะห์ข้อมูลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 87.50 ด้านการสืบค้นข้อมูล พบรูปแบบปัญหาว่าไม่ทราบฐานข้อมูลที่จะค้นคว้ามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.50 ด้านความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัย มีความรู้ทางวิชาการหรือทฤษฎีที่จะนำมาใช้ศึกษาวิเคราะห์ไม่เพียงพอ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85.71 ด้านการใช้ภาษา ใช้ภาษาไม่เหมาะสมสมกับการเขียนงานวิจัย เช่น ระดับภาษา การใช้คำ

พบมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.14 ด้านระยะเวลา ไม่มีเวลาที่มุ่งให้กับการทำวิจัยอย่างเต็มที่ พbmakที่สุด คิดเป็นร้อยละ 73.21 และด้านสุดท้าย คือ ด้านอารมณ์และความรู้สึก นักศึกษาพบว่าตนรู้สึกเครียดและกดดัน เป็นปัญหามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 92.86

4.2 สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคด้านต่าง ๆ ในการทำวิจัย สรุปเด็ดๆ

ตารางที่ 2 ความเห็นของอาจารย์ที่มีต่อสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคด้านต่าง ๆ ในการทำวิจัย

สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคด้านต่าง ๆ ในการทำวิจัย	ความเห็นของอาจารย์ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)
นักศึกษาขาดความรู้และความพร้อมในการทำวิจัย	100
นักศึกษาขาดการฝึกทักษะการเขียนงานวิจัยในรายวิชาอื่น ๆ	83.30
นักศึกษามีปัญหาส่วนตัวที่ส่งผลต่อการทำวิจัย เช่น ปัญหาสุขภาพ	66.70
นักศึกษามีภาระการเรียนและกิจกรรมในแต่ละภาคการศึกษามาก	100
อาจารย์ที่ปรึกษาวิจัยไม่มีเวลาให้นักศึกษา เนื่องจากมีภาระงานมาก	66.70
หลักสูตรการเรียนการสอนไม่ได้มุ่งเน้นการฝึกทำวิจัยให้แก่นักศึกษา	50.00

จากตารางข้างต้น แสดงถึงสาเหตุสำคัญ 2 ประการ คือ นักศึกษาขาดความรู้และความพร้อมในการทำวิจัย และนักศึกษามีภาระการเรียนและกิจกรรมในแต่ละภาคการศึกษามาก คิดเป็นร้อยละ 100 ทั้งสองประการ สาเหตุสำคัญสาเหตุที่สอง คือ นักศึกษาขาดการฝึกทักษะการเขียนงานวิจัยในรายวิชาอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 83.30

ตารางที่ 3 ความเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคด้านต่าง ๆ ในการทำวิจัย

สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคด้านต่าง ๆ ในการทำวิจัย	ความเห็นของนักศึกษาค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)
ขาดความรู้และความพร้อมในการทำวิจัย	92.86
ขาดการฝึกทักษะการเขียนงานวิจัยในรายวิชาอื่น ๆ	50.00
มีปัญหาส่วนตัวที่ส่งผลต่อการทำวิจัย เช่น ปัญหาสุขภาพ	16.07
มีภาระการเรียนและกิจกรรมในแต่ละภาคการศึกษามาก	48.21
มีอุปสรรคในการปรึกษางานวิจัยกับอาจารย์ที่ปรึกษา	14.29
หลักสูตรการเรียนการสอนไม่ได้มุ่งเน้นการฝึกทำวิจัยให้แก่นักศึกษา	21.43

จากตารางข้างต้น นักศึกษาเห็นว่าสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคการทำวิจัย ได้แก่ ขาดความรู้และความพร้อมในการทำวิจัย คิดเป็นร้อยละ 92.86 สาเหตุรองลงมา คือ ขาดการฝึกทักษะการเขียนงานวิจัยในรายวิชาอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 50.00

4.3 แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคด้านต่าง ๆ ในการทำวิจัย ซึ่งอาจารย์ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในแต่ละด้านไว้ สรุปผลได้ ดังนี้

4.3.1 แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการทำวิจัยที่เป็นความเห็นของอาจารย์

4.3.1.1 แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคด้านกระบวนการคิด อาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชาควรฝึกทักษะกระบวนการคิดในรายวิชาต่าง ๆ โดยเริ่มตั้งแต่นักศึกษาเข้าศึกษาในชั้นปีที่ 1 สำหรับการฝึกกระบวนการคิดนั้น อาจเริ่มต้นด้วยการให้นักศึกษาศึกษางานวิจัยทั้งด้านภาษาและวรรณกรรม โดยให้นักศึกษาได้วิเคราะห์วิจารณ์ในระดับเบื้องต้นและร่วมกันแสดงความคิดเห็นที่มีต่องานวิจัย ทั้งนี้อาจารย์ควรชี้แนะให้เห็นว่าวิเคราะห์ลักษณะใดที่เป็นวิเคราะห์ที่ดี และลักษณะใดเป็นวิเคราะห์ที่ไม่เป็นเหตุเป็นผล ตามความเห็นของผู้วิจัยคิดว่า ปัญหาด้านกระบวนการคิดเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขและควรกระตุนให้นักศึกษาฝึกวิเคราะห์วิจารณ์อย่างเป็นระบบและกล้าแสดงความคิดเห็น เนื่องจากจะส่งผลต่อการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งเป็นปัญหาด้านกระบวนการคิดที่สำคัญที่สุดสอดคล้องกับผลการวิจัยข้างต้น การกำหนดหัวข้อการทำวิจัย และการเขียนโครงร่างงานวิจัยด้วย

4.3.1.2 แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคด้านการสืบค้นข้อมูล อาจารย์ควรแนะนำฐานข้อมูล และให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ เช่น การสืบค้นวิทยานิพนธ์ หรืองานวิจัยจากฐานข้อมูลของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ และหากนักศึกษาเลือกฐานข้อมูลที่ไม่เหมาะสมมาใช้ในการทำวิจัย อาจารย์ควรอธิบายให้นักศึกษาทราบว่าฐานข้อมูลนั้นไม่เหมาะสมสมอย่างไร และเพราเหตุใด

4.3.1.3 แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคด้านความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัย อาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชาควรให้ความรู้เบื้องต้น แนะนำหนังสือที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดหรือทฤษฎีด้านภาษาและวรรณกรรม รวมทั้งการยกตัวอย่างงานวิจัยให้นักศึกษาอ่านเพิ่มเติม และสิ่งที่สำคัญ คือ ใน การเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาตั้งแต่เข้าศึกษาชั้นปีที่ 1 อาจารย์ควรแสดงให้เห็นถึงการนำความรู้หรือทฤษฎีด้านภาษาและวรรณกรรมไปใช้ในการกำหนดหัวข้อวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้นักศึกษาสามารถนำความรู้และทฤษฎีไปต่อยอดในการทำวิจัยได้

4.3.1.4 แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคด้านการใช้ภาษา ในรายวิชาการเขียน ซึ่ง เป็นวิชาพื้นฐานควรเน้นการสอนในหัวข้อที่เกี่ยวกับการใช้ภาษาในงานเขียนวิชาการ นอกจากนี้อาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิจัยควรตรวจสอบร่างงานวิจัยของนักศึกษาอย่างละเอียดและชี้ให้เห็นว่ามีข้อบกพร่องด้านภาษาที่ต้องแก้ไขในลักษณะใดบ้าง โดยเริ่มจากการแก้ไขให้ดูเป็นตัวอย่าง หลังจากนั้นจึงให้นักศึกษาแก้ไขเอง แล้วจึงนำมาให้อาจารย์ที่ปรึกษาช่วยตรวจสอบอีกครั้ง

4.3.1.5 แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคด้านระยะเวลา อาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิจัยควรแนะนำให้นักศึกษาจัดสรรเวลาเรียนและเวลาการทำวิจัยในแต่ละวันให้เหมาะสม พร้อมทั้งนัดหมายให้นักศึกษาส่งร่างงานวิจัยตามเวลาที่อาจารย์กำหนด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเด็นที่กำลังเขียน เช่น หากเป็นการเขียนวิเคราะห์ข้อมูล อาจารย์จะต้องให้เวลาอ่านนักศึกษาคิดวิเคราะห์มากเป็นพิเศษ เพื่อให้เกิดวินัยในการทำวิจัย นอกจากนี้อาจารย์ที่ปรึกษาควรวางแผนกรอบระยะเวลาการทำวิจัยร่วมกับนักศึกษาให้ชัดเจนว่า งานวิจัยควรมีความก้าวหน้าในระดับใดในช่วงเวลาใด เพื่อให้เขียนงานวิจัยได้เสร็จทันกำหนดกำหนด

4.3.1.6 แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคด้านอารมณ์และความรู้สึก อาจารย์ที่ปรึกษาต้องให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิดและเป็นกันเอง คอยให้กำลังใจ ขณะเดียวกันการทำให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกผ่อนคลาย โดยไม่สร้างแรงกดดันเพิ่มมากขึ้น และคอยสร้างแรงจูงใจให้เห็นว่างานวิจัยที่นักศึกษาทำนั้นจะสำเร็จได้ ทั้งนี้อาจารย์จะต้องสังเกตพฤติกรรมและอารมณ์ความรู้สึกของนักศึกษาในขณะที่พูดคุย หรือให้คำปรึกษางานวิจัย หากพบว่านักศึกษารู้สึกเครียดและกดดัน อาจจะต้องเปลี่ยนบทสนทนากลางคุยกันในเรื่องอื่น ๆ ที่ทำให้นักศึกษารู้สึกผ่อนคลาย หรือจำเป็นต้องให้นักศึกษาได้มีเวลาพักจากการทำงานวิจัยก่อนในระยะเวลาสั้น ๆ

4.3.2 แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการทำวิจัยที่เป็นความเห็นของนักศึกษา สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 4 แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการทำวิจัยที่เป็นความเห็นของนักศึกษา

แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการทำวิจัย	ความเห็นของนักศึกษาค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)
เพิ่มระยะเวลาในการทำวิจัย	57.14
กำหนดเวลาให้นักศึกษาพบอาจารย์ที่ปรึกษา	42.86
รายวิชาต่าง ๆ ควรฝึกเรื่องการทำวิจัย เช่น กระบวนการทำวิจัย	51.79
อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาร่วมกันพิจารณาขั้นตอนต่าง ๆ ของการทำวิจัย	73.21
อื่น ๆ ควรค้นคว้าให้มีความรู้เพียงพอต่องานวิจัย	1.79

จากตารางข้างต้นแสดงถึงแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการทำวิจัยที่เป็นความเห็นของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาได้เสนอว่า อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาควรร่วมกันพิจารณาขั้นตอนต่าง ๆ ของการทำวิจัย คิดเป็นร้อยละ 73.21 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในความเห็นของนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษามีบทบาทอย่างมากที่จะช่วยให้นักศึกษาทำงานวิจัยสำเร็จได้ รองลงมา คือ เสนอให้เพิ่มระยะเวลาในการทำวิจัย คิดเป็นร้อยละ 57.14 และในแนวทางแก้ไขในอันดับที่ 3 คือ รายวิชาต่าง ๆ ควรฝึกเรื่องการทำวิจัย เช่น กระบวนการทำวิจัย คิดเป็นร้อยละ 51.79

5. สรุปและอภิปรายผล

5.1 สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “ปัญหาและอุปสรรคการทำวิจัยด้านภาษาและวรรณกรรมของนักศึกษา” พบปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในด้านต่าง ๆ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย กล่าวคือ อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับปัญหาสำคัญในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านการสืบค้นข้อมูลด้านความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัย ด้านการใช้ภาษา และด้านระยะเวลา ส่วนด้านกระบวนการคิดและด้านอารมณ์และความรู้สึก ความเห็นของอาจารย์และนักศึกษามีความสอดคล้องกัน แต่จะเห็นว่าอาจารย์มีความเห็นเพิ่มเติมที่แสดงถึงนัยสำคัญ

ส่วนผลสรุปเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ก็พบว่าสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย กล่าวคือ อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่าสาเหตุประการสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการการทำวิจัย ได้แก่ ขาดความรู้และความพร้อมในการทำวิจัย ทั้งนี้อาจารย์คิดว่ามีสาเหตุที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ นักศึกษามีภาระการเรียนและกิจกรรมในแต่ละภาคการศึกษามาก

สำหรับแนวทางแก้ไขปัญหา อาจารย์มีความเห็นว่า ฝึกกระบวนการคิดในรายวิชาต่าง ๆ และให้ความรู้ด้านการทำวิจัยให้แก่นักศึกษาตั้งแต่เริ่มเรียนในระดับชั้นปีที่ 1 เพื่อวางพื้นฐานและให้เกิดความพร้อมก่อนการทำวิจัย ส่วนนักศึกษามีความเห็นว่าแนวทางแก้ไขปัญหาที่สำคัญ คือ อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาร่วมกันพิจารณาขั้นตอนต่าง ๆ การทำวิจัย

จะเห็นว่าจากผลการวิจัยที่เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยจะต้องแก้ไขในส่วนที่เป็นตัวแปรกระบวนการ (process variables) ในที่นี้ได้แก่ กระบวนการและพฤติกรรมของอาจารย์ (เทคนิคการสอนการวัดประเมินผล) และพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา (พฤติกรรมที่เป็นปัญหาต่อการทำวิจัย) ก็จะช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้

ในที่นี้ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการทำวิจัย ผู้วิจัยเห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เกิดขึ้นเมื่อเข้าสู่กระบวนการทำวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านกระบวนการคิด นักศึกษาขาดทักษะการวิเคราะห์ข้อมูลและการสังเคราะห์ข้อมูล ซึ่งทักษะการคิดทั้งสองนี้เป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการทำวิจัยให้สำเร็จลุล่วง เนื่องจากการทำวิจัยด้านภาษาและวรรณกรรมมักจะเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งต้องอาศัยจัดการกับข้อมูลและวิเคราะห์ตีความข้อมูลทางภาษาหรือตัวบทวรรณกรรม วรรณดีสุทธินරก (2561: น. 70) กล่าวว่า “การวิเคราะห์ข้อมูลหรือการตีความข้อมูลในงานวิจัยเชิงคุณภาพไม่มีรูปแบบที่แนนอนตายตัว การนำเสนอผลการวิจัยจึงมีความแตกต่างกัน ตลอดกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล นักวิจัยมีหน้าที่สร้างข้อมูลใหม่อย่างเป็นระบบจากการรับรู้และความเข้าใจของตนเอง ตลอดกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล...” ผู้วิจัยเห็นว่าการวิเคราะห์ข้อมูลและสังเคราะห์ข้อมูลในการทำวิจัยด้านภาษาและวรรณกรรมเป็นเรื่องยากสำหรับนักศึกษาที่เริ่มต้นทำวิจัยเป็นครั้งแรก และต้องใช้ระยะเวลาฝึกฝน และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยมากพอสมควร ดังนั้นการแก้ไขปัญหาด้านกระบวนการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์

จึงควรเริ่มต้นฝึกฝนให้นักศึกษาตั้งแต่การเรียนในระดับชั้นปีที่ 1 เพื่อมีระยะเวลาเตรียมความพร้อมก่อนการทำวิจัย

นอกจากนี้ผู้วิจัยเห็นว่า เมื่อนักศึกษาเกิดปัญหาด้านกระบวนการคิดย่อมเชื่อมโยงไปสู่ปัญหาด้านความรู้และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัย เนื่องจากการที่นักศึกษาจะวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลได้จะต้องสามารถนำความรู้และเลือกใช้ทฤษฎีได้สอดคล้องกับข้อมูลการวิจัย ดังนั้nnักศึกษาจึงต้องมีความรู้ที่ลุ่มลึกและมากพอก่อนเริ่มทำวิจัย ผู้วิจัยจึงเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชาจะต้องสอนโดยเชื่อมโยงให้กับนักศึกษาเห็นว่าจะนำความรู้ที่ได้เรียนในรายวิชานั้นนำไปสร้างงานวิจัย หรือจะนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างไร โดยนำตัวอย่างงานวิจัยให้นักศึกษาอ่าน แล้วจึงลองให้นักศึกษาคิดต่อว่าหากจะนำความรู้หรือทฤษฎีที่ได้อ่านจากตัวอย่างงานวิจัยไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ตนสนใจได้หรือไม่ หากนำความรู้และทฤษฎีนั้นไปใช้จะใช้ในลักษณะใด ทั้งนี้อาจารย์ผู้สอนจะต้องคอยแนะนำและให้ข้อเสนอแนะแก่นักศึกษา รวมถึงจะต้องอธิบายให้นักศึกษาทราบถึงความเหมาะสมในการใช้ความรู้และทฤษฎีกับข้อมูลที่จะใช้ทำวิจัยได้

ส่วนปัญหาด้านการใช้ภาษา ปัญหานี้นับว่าเป็นปัญหาสำคัญในการเขียนงานวิจัย เนื่องจากภาษาเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความคิด หากใช้ภาษาไม่ถูกต้องย่อมไม่สามารถถ่ายทอดความคิดที่ต้องการสื่อสารได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ ผู้วิจัยเห็นว่าเกิดจากการอ่านหนังสือน้อยและเขียนหนังสือน้อย ทำให้มีคลังคำน้อย เมื่อตรวจร่างงานวิจัยของนักศึกษาจึงมักพบว่านักศึกษาใช้ระดับภาษาที่ไม่เป็นทางการ ใช้คำที่เป็นภาษาปาก ใช้คำเชื่อมประโยคช้า ๆ หรือใช้เมტูกต้อง ใช้คำฟุ่มเฟือย เช่น การใช้คำว่า “ซึ่ง” ขึ้นตันยอหน้า การใช้คำว่า “และ” “แต่” บ่อยครั้งแทนการใช้คำเชื่อมอื่น ๆ อาจใช้คำว่า “อย่างไรก็ตาม” “หากว่า” “อีกทั้ง” ฯลฯ นักศึกษาเพิ่งเริ่มต้นทำวิจัยครั้งแรกความชำนาญและใส่ใจให้มากยิ่งขึ้น ดังนั้นทุกครั้งก่อนส่งร่างวิจัยควรอ่านงานช้า ๆ ตรวจทานการใช้ภาษาว่าถูกต้องหรือตรงตามที่ต้องการจะถ่ายทอดหรือไม่ ส่วนอาจารย์ที่ปรึกษาถ้าคราวซึ่งจะและอธิบายให้นักศึกษาทราบว่าการใช้ภาษาในลักษณะใดที่เป็นข้อบกพร่อง อีกทั้งควรแก้ไขการใช้ภาษาให้นักศึกษาทราบ

นอกจากนี้สิ่งที่อาจารย์และนักศึกษาจะต้องให้ความสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ปัญหาด้านอารมณ์และความรู้สึก ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้นักศึกษาทำงานวิจัยได้สำเร็จลุล่วง ดังนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาจากจะทำหน้าที่ตรวจร่างงานวิจัยแล้ว ยังควรสังเกตอารมณ์และความรู้สึกของนักศึกษา เพื่อให้กำลังใจและควรสร้างทัศนคติที่ดีว่าการทำวิจัยไม่ใช่เรื่องยากเกินกว่าที่นักศึกษาจะทำสำเร็จได้

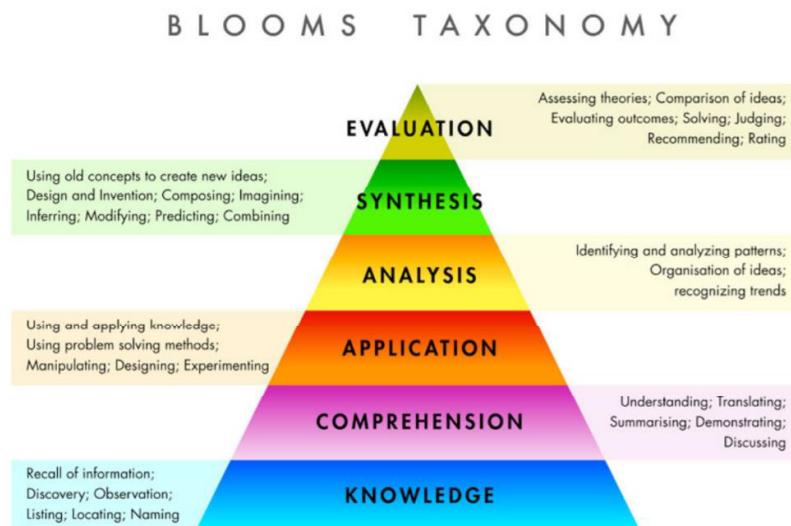
5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยความเห็นของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคด้านต่าง ๆ ในการทำวิจัยพบว่า แม้ความเห็นของอาจารย์ที่มีจำนวน 6 คน แต่เมื่อนำมาเปรียบเทียบประเด็นย่อยในแต่ละด้านกับความเห็นของนักศึกษาจำนวน 56 คน ก็พบว่ามีความเห็นที่สอดคล้องกันและน่าสนใจ กล่าวคือ ด้านกระบวนการคิด อาจารย์และนักศึกษาพบว่ามีปัญหาการวิเคราะห์ข้อมูล คิดเป็นร้อยละ 100 และ 87.50 ผู้วิจัยคิดว่าทั้งอาจารย์และนักศึกษาพบปัญหานี้ในกระบวนการวิเคราะห์ผลและสรุปผลการทำวิจัยของ

นักศึกษา ซึ่งเป็นส่วนที่นักศึกษาต้องแก้ไขหลายครั้ง ในส่วนความเห็นเพิ่มเติมของอาจารย์ทุกคนพบว่า นักศึกษามีปัญหาเรื่องการสังเคราะห์ข้อมูลด้วย (ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 1) เนื่องจากนักศึกษายังไม่สามารถเขียนอภิปรายผลการวิจัย หรือสร้างความคิดใหม่ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลได้ ขณะที่นักศึกษาให้ความเห็นว่า ตนเองมีปัญหาด้านการสังเคราะห์ข้อมูลน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.71 ซึ่งในมุมมองของนักศึกษาอาจจะเห็นว่า เป็นการทำวิจัยครั้งแรก ไม่คิดว่าการสังเคราะห์ข้อมูลเป็นสิ่งจำเป็นต่อการทำวิจัย หรืออาจจำแนกไม่ออก ระหว่างการวิเคราะห์ข้อมูลกับการสังเคราะห์ข้อมูล

จากปัญหาด้านกระบวนการคิดจะเห็นว่า นักศึกษายังไม่บรรลุหรือสัมฤทธิ์ผลตามทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม (Bloom) นักการศึกษาชาวเมริกัน ที่ได้แบ่งประเภทของพฤติกรรมโดยอาศัยทฤษฎีการเรียนรู้และจิตวิทยาพื้นฐานว่า มนุษย์จะเกิดการเรียนรู้ใน 3 ด้าน คือ ด้านสติปัญญา ด้านร่างกาย และด้านจิตใจ และนำหลักการนี้จำแนกเป็นจุดมุ่งหมายทางการศึกษา เรียกว่า Taxonomy of Educational objectives ทั้งนี้ในส่วนของพฤติกรรมทางสมอง ออกเป็น 6 ระดับ ได้แก่ ความรู้ที่เกิดจากความจำ (Knowledge) ซึ่งเป็นระดับล่างสุด ความเข้าใจ (Comprehend) การประยุกต์ (Application) การวิเคราะห์ (Analysis) การสังเคราะห์ (Synthesis) และการประเมินค่า (Evaluation) (ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Bloom, 2562: ออนไลน์) ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1 BLOOMS TAXONOMY

(ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Bloom, 2562: ออนไลน์)

ในที่นี้การทำวิจัยของนักศึกษาจึงใช้เป็นเครื่องมือหนึ่งที่ใช้วัดความสามารถทางการคิดของนักศึกษาว่า “คิดกว้าง คิดลึกซึ้ง และไกล” เพียงใด อีกทั้งยังแสดงให้เห็นว่านักศึกษาพัฒนากระบวนการคิดอย่างเป็นระบบมากขึ้นได้มากน้อยเพียงใด เมื่อนักศึกษาจะต้องทำวิจัยจึงมักจะถูกคาดหวังว่า นักศึกษาจะมีกระบวนการคิดในระดับของการวิเคราะห์และสังเคราะห์ได้ นอกจากนี้ผู้วิจัยเห็นว่า ปัญหาด้านกระบวนการคิดเรื่องการวิเคราะห์

และการสังเคราะห์ข้อมูลไม่เพียงแต่จะเป็นปัญหาสำคัญในการทำวิจัยเท่านั้น ยังส่งผลต่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตในสังคมด้วย เนื่องจากกระบวนการคิดในระดับดังกล่าวเป็นกระบวนการที่นักศึกษาจะนำไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตจริงได้ เช่น นำไปใช้แก้ปัญหาการดำเนินชีวิต การตัดสินใจว่าควรทำหรือไม่ควรทำอะไร รวมถึงการวิเคราะห์สร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ในชีวิตได้

ส่วนปัญหาด้านการสืบค้นข้อมูล ในความเห็นของอาจารย์ทุกคนพบว่า นักศึกษามีปัญหาไม่ทราบฐานข้อมูลที่จะค้นคว้าสอดคล้องกับความเห็นของนักศึกษา ซึ่งเห็นว่าตนมีปัญหานี้ในประเด็นนี้มากกว่าประเด็นปัญหาอื่นในด้านนี้ คิดเป็นร้อยละ 62.50 ผู้วิจัยเห็นว่า นักศึกษามีไม่ทราบฐานข้อมูลที่จะค้นคว้า ไม่ว่าจะเป็นการค้นคว้าฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์หรืออุดมความออนไลน์ นักศึกษามักจะเริ่มต้นค้นคว้าข้อมูลจาก Search engine ก่อนแล้วจึงพบข้อมูลที่ต้องการจากฐานข้อมูลหลัก นอกจากนี้ผู้วิจัยเห็นว่า แม้แต่นักศึกษาจะเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้ดีกว่า แต่นักศึกษามีไม่ได้มีเครื่องข่ายหรือสนับสนุนให้ฐานข้อมูลที่เป็นวิชาการเท่ากับอาจารย์ ซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์การทำวิจัยมากกว่า ทั้งนี้ปัญหาดังกล่าวจะเห็นได้จากการเริ่มต้นการคิดหัวข้อวิจัยที่มักจะชี้ช่องกับงานวิจัยที่มีผู้อื่นทำไว้แล้ว ในแบบมุ่นน้ำผึ้งยังเห็นว่า ในปัจจุบันมหาวิทยาลัยต่าง ๆ มักจะให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีสร้างผลงานวิจัย และจัดการประชุมทางวิชาการระดับชาติเพิ่มมากขึ้น การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และการสร้างฐานข้อมูลของการประชุมทางวิชาการของแต่ละมหาวิทยาลัยที่เข้าถึงง่ายและน่าเชื่อถือจึงมีความสำคัญอย่างมากที่จะทำให้นักศึกษารุ่นต่อไปได้ใช้ฐานข้อมูลเหล่านี้ในการทำวิจัย อีกทั้งยังเอื้อให้หัวข้อการทำวิจัยของนักศึกษาในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ไม่ชี้ช่องกัน

ปัญหาด้านอารมณ์ความรู้สึก ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ความเห็นของอาจารย์และนักศึกษามีความสอดคล้องกันว่า รู้สึกเครียดและกดดัน ส่วนความเห็นของอาจารย์เห็นเพิ่มเติมว่า นักศึกษาคิดว่าการทำวิจัยเป็นเรื่องยาก ในที่นี้ผู้วิจัยเห็นว่า เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชาแต่เดิมนั้นมีได้เน้นเรื่องการทำวิจัยให้แก่นักศึกษา หรือมุ่งเน้นผลิตบัณฑิตสู่การเป็นนักวิชาการ แต่เน้นการนำความรู้ความสามารถใช้ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชา อีกทั้งหลักสูตรการเรียนการสอนที่กำหนดให้นักศึกษาต้องออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา และสำเร็จการศึกษาภายใน 3 ปีครึ่ง และเมื่อสาขาวิชาได้รับนโยบายจากมหาวิทยาลัยให้นักศึกษาต้องทำวิจัย และมีบทความวิจัยหรือบทความวิชาการคนละ 1 บทความในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2561 นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยนี้เป็นนักศึกษาที่มีภาระเรื่องการทำวิจัย โดยที่ไม่เคยมีประสบการณ์การทำวิจัยมาก่อน และจะต้องทำวิจัยให้เสร็จสมบูรณ์ภายใน 1 ภาคการศึกษา ส่วนในภาคการศึกษาต่อไปนักศึกษาจะต้องออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งจะไม่มีเวลาที่จะทำวิจัยต่อได้ ด้วยเหตุในเรื่องของระยะเวลาที่นักศึกษาต้องดำเนินการทำวิจัยให้สำเร็จตามที่กำหนดไว้ และให้สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียน จึงทำให้นักศึกษาเกิดความเครียดและกดดันเป็นอย่างมาก อีกทั้งนักศึกษามีผลกระทบล่วงหน้าว่า ตนจะต้องทำวิจัยหรือเขียนบทความวิจัย ทำให้ขาดความพร้อมในด้านต่าง ๆ เริ่มต้นตั้งแต่การคิดหัวข้อวิจัย การเขียนมโนทัศน์ความรู้สึกการวิเคราะห์ ซึ่งส่งผลให้นักศึกษาคิดว่าการทำวิจัยเป็นเรื่องยากที่จะทำให้สำเร็จได้ ทั้งนี้นักศึกษาก็ไม่ได้เห็นว่าการทำวิจัยเป็นเรื่องที่ไม่มีคุณค่า หรือเป็นเรื่องน่าเบื่อหน่าย

เนื่องจากการทำวิจัยนับเป็นส่วนหนึ่งของรายวิชาการวิจัยทางภาษาไทย ซึ่งจะส่งผลต่อผลการเรียน อีกทั้ง นักศึกษามองว่าการทำวิจัยยังช่วยฝึกฝนด้านกระบวนการคิด ความรับผิดชอบ และเกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่าง อาจารย์ที่ปรึกษา กับนักศึกษา สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่นักศึกษาจะสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ในอนาคต

สิ่งที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งในส่วนของความเห็นที่มีต่อสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคด้านต่าง ๆ ในการทำวิจัย คือ ค่าความต่างระหว่างความเห็นของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อสาเหตุของปัญหา (ดังตารางที่ 2 และ 3) พบร่วมนักศึกษาให้ความเห็นถึงปัญหาส่วนตัวที่ส่งผลต่อการทำวิจัย เช่น ปัญหาสุขภาพคิดเป็นร้อยละ 16.07 และอุปสรรคในการปรึกษางานวิจัยกับอาจารย์ที่ปรึกษา คิดเป็นร้อยละ 14.29 ซึ่งน้อยกว่าความเห็นของอาจารย์อย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ผู้วิจัยคิดว่าอาจเกิดจากการให้ความสำคัญถึงสาเหตุและมุมมองที่แตกต่างกัน สำหรับนักศึกษาแล้วไม่ได้คิดว่าสาเหตุทั้ง 2 สาเหตุมีความสำคัญเท่ากับสาเหตุหลัก คือ ขาดความรู้และความพร้อมในการทำวิจัย ซึ่งเป็นสาเหตุที่เห็นได้อย่างชัดเจน และเป็นสาเหตุที่เกิดจากประสบการณ์ที่นักศึกษาทุกคนมีร่วมกัน

จากที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นจะเห็นได้ว่า แต่เดิมหลักสูตรการเรียนการสอนในสาขาวิชาภาษาไทย คณะกรรมการนุชยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาไม่ได้มีเน้นการผลิตบัณฑิตให้เป็นนักวิชาการ หรือนักวิจัย แต่เมื่อสาขาวิชาได้รับนโยบายจากผู้บริหารของมหาวิทยาลัยก็ได้ตระหนักรถึงความสำคัญที่จะทำให้สัมฤทธิ์ผล จากผลการวิจัยจะพบว่าหากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยของนักศึกษา ทราบถึงปัญหาและอุปสรรค สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหา และเร่งหานแนวทางแก้ไขปัญหาย่อมจะทำให้การทำงานวิจัยของนักศึกษาไม่ใช่เพียงแต่การทำตามนโยบายของมหาวิทยาลัยเท่านั้น แต่จะทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้กระบวนการทำวิจัย และมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานวิชาการ ขณะเดียวกันอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิจัยก็จะนำแนวทางแก้ไขปัญหาในแต่ละด้านไปปรับใช้กับนักศึกษาในรุ่นต่อไป ซึ่งจะทำให้การทำวิจัยสำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

- กุสุมา รักษ์มณี. (2556). การวิจัยวรรณคดี. พิมพ์ครั้งที่ 2 (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาตตะวันออก คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เจตนา นาครวชระ. (2524). ทางไปสู่ธรรมธรรมแห่งการวิจารณ์. กรุงเทพฯ: ดาวกมล.
- จุ่มพล สวัสดิยการ. (2520). หลักและวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Bloom. (2562). สืบค้นเมื่อ 23 พฤษภาคม 2562, จาก <http://sirikanya926.wordpress.com>

- นพวรรณ รื่นแสง และคณะ. (2559). ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการส่งเสริมการทำเนินโครงการวิจัยของผู้รับทุนสนับสนุนโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ. ใน วารสารวิจัยและพัฒนาໄลยอลลงกรรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, ปีที่ 11 ฉบับที่ 3 (กันยายน – ธันวาคม). น. 207-218.
- ประวิชญา ณัฐากรกุล. (2559). ปัญหาส่วนตัวที่เป็นอุปสรรคต่อการทำวิจัย. ใน วารสารราชพฤกษ์, ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน). น. 60-68.
- ประวิชญา ณัฐากรกุล และ จาเริก ณัฐากรกุล. (2559). ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อวิธีการทำงานวิจัยของครูอาจารย์ คณะเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา. ใน ราชภัฏเพชรบูรณ์สาร, ปีที่ 18 เล่มที่ 1. น. 1-9.
- ผ่องพรรณ ตรัยมงคลกุล. (2543). การวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ยุกติ มุกดavicitr. (พฤษจิกายน 2558-มกราคม 2559). ขั้นการประพันธ์งานวิชาการ : ปัญหางานเขียนของนักศึกษาและนักวิจัยมือใหม่. ใน วิภาษาฯ, ปีที่ 9 ฉบับที่ 5, น. 37-48.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- วนิดา พิงสระน้อย. (2556). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ กลุ่มวิทยาศาสตร์ สุขภาพ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการวิจัย และพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุดสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา.
- วรรณดี สุทธิน德拉. (2561). การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ: สยามปริทัศน์.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. (2546). ปัญหาการวิจัยและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานวิจัย. ใน วารสารสถาบันศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยครินทริวิโรด, ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 (กรกฎาคม-ธันวาคม). น.27-32.
- สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. (2562). คู่มือนักวิจัย. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สมจิตตร์ แก้วมณี. (2551). ปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ใน วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน). น. 133-158.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. กรุงเทพฯ: วัฒนาพาริช สำราญราชภัฏ.
- อนุวัติ คุณแก้ว. (2546). รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพปัญหาการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในจังหวัดเพชรบูรณ์. ม.ป.ท.: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์.
- เอกนกun บางท่าไม้. (ม.ป.ป.). เอกสารประกอบการบรรยาย “ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัย”. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.